

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 önfizetésiárak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre
 ir 20 kr. — Egyed. szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és
 egyesületek melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kap-
 juk a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető kölcsönök, a szerkesztőségben
 (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézkednek.
 Kiadóhivatal: K. Vászárhelyi az ifj. Jancsó Mózes könyvnye-
 dájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Wlassics.

Wlassics Gyula, a fiatal jogtanár, egyszerre csak belenőtt a báró Eötvös József székébe. Aki ezelőtt pár esztendővel a köztudó tiszteiben aratott fényes diákokat s a jogtudomány irodalmi művelői közt küzdött a babérért, azután mint a büntetőjog tanára, majd mint képviselő a jövő igazságügyminiszterei közt jelöltetett első helyre: egyszerre csak kezébe kapta a magyar közművelődés marsallbotját és oly biztossággal kezdte forgatni, mintha egész addigi pályafutása csak ennek az állásnak lett volna az előkészülete. Pedig, hogy nem úgy volt, jól tudjuk. Wlassics Gyula nagy tehetségei addig a közéletnek más irányában érvényesültek és ígérték még teljesebb érvényesülést. És egyszerre férfikora teljében, új pálya nyílik meg előtte s az új pályát felelősséggel terhes, vezető állásban kell megkezdnie. És ezzel a kezdettel egyszerre ott terem nemzeti kulturánk legnagyobb hadvezérei közt.

Nem szolgai hízegés, az egyszerű tények felfegyverzése az csupan, — hogy br. Eötvös József óta a magyar nemzeti kultúra szolgálatáért, lángoló buzgóság, tetterő, igazi hazafiai beeszágy, bátor kezdeményezés s ezekkel együtt szerencsés államférfiúi tapintat oly mértékben nem honolta kultuszminiszteri székben, mint most, mióta Wlassics Gyula tölti be azt a nagy-

diszü helyet. Pauler, a kiváló doktrinér, hajlamainál fogva az igazságügy felé vonzódott s nemsokára oda is került. Trefort, a szellemes tudós, szintén az elmélet embere volt inkább. Gróf Csáky Albin, a nagy államférfi, politikai életünknek ez az igazi ékessége minden alkotó erejét az egyházpolitika terén volt kénytelen kimeríteni. Báró Eötvös Loránd jóformán csak napokig ült atyja örökében és még arra sem volt ideje, hogy elkészítse politikai végrendeletét. Wlassics lett az utóda és átvette az örökséget, a leltár kedvezménye nélkül, súlyos és kellemetlen tartozásokkal terhelve. És mégis, ki tagadhatná, hogy az a vagyon azóta szinte hihetetlen méretekben gyarapodott? Hogy a nemzeti erőgyűjtésnek eladdig más terén fáradozott új gazda egy soha el nem idegeníthető kincsarmadát halmozott össze rövid harmadfél év alatt?

Igazi nagy alkotómunka volt az, amelynek érdemét hatványozza, hogy olyan időben kezdődött, amely nem kedvezett az alkotásnak; első csákányütéseit még tularsogta a fegyverek csörömpölése; szinte azt mondhatnók, hogy a harezi küzdelem pánczélingéből készült Wlassics első munkazubbonya. Szóval, hogy befejezzük végre a képes beszédet, Wlassics Gyula oly időben kezdte meg a maga nagystülű kultúrpolitikáját, a midőn még a kultuszpolitika foglalta el javában az elméket és kedélyeket. Hogy akkor tudott

kezdeni és azóta birt sikereket elérni, ez nagyratemettségének legfényesebb bizonyítéka.

Mindezeket pedig abból az alkalomból mondjuk el, hogy a kultuszminiszter egy újabb nagyszabású tervét valósítja meg, a magyar nyelv tisztító munkáját reá bízván az akadémiára. Hogy ez a terv is sikerülni fog, arról Wlassics eddigi szerencséje kezeskedik; és ha sikerül, ezzel ismét magasabbra emelte azt a piedesztált, amelyen a nemzet vezérei közt állani fog az idők végezetéig.

„Minden ország akadémiaja kiváló gondot fordít, szótári munkássága által is, a nemzet nyelvének művelésére és fejlesztésére. Az Academie Francaise egyedüli feladata a franczia nyelv szótárának folytonos tökéletesítése“. E szavakkal vezeti be Wlassics a magyar akadémiahoz intézett leiratát, melylyel nemzeti nyelvünk folytonos ápolását annak elsőrendű feladatai közé sorozván, közeliismerésre szerzett újabb jogezimet.

Politikai hírek.

Az országgyűlési nemzeti párt a hó 20-án tartott értekezletében döntött a provizóriumjavaslat ügyében elfoglalandó álláspontjáról. A konferencián, melyen a párt tagjai majdnem teljes számban voltak jelen, Gr. Apponyi javaslatát fogadta el, mely szerint a párt elfogadja a javaslatot, azon feltétellel, ha a Házban is, illetékes helyről tiszttába hoznak azt a kérdést, melyet a javaslat szövege az alkotmány-

TÁRGZA.

Mentor.

— Az életből olvasva. —

Hárman laktunk együtt. A házi gazdám, a ki fél fülére sükedt volt, én a református vallást követtem, az öcsém mindig részeg volt, kivéve, mikor nem volt az, s üres óráiban a kereskedelmi iskola felsőbb hallgatója volt. Pompásan megfertünk hárman. Én és az öcsém egy ügyben haltunk volna, ha én reggel előtt fekvőtem volna le és ha az öcsém 12 óráig nem udvarolt volna az „Uj világ“ csillagának, a ki iránt az öcs az elfogyasztott, de mindez ideig ki nem fizetett könyvek fejében határtalan szerelemmel viseltetett és minden újabb könyv czechet egy-egy cikornyás szerelmi nyilatkozattal tetézt. Ilyen alkalommal, mint egy jól nevelt mentorhoz illik, bölcsen hallgattam és megittam az ő porezióját is, minek eredménye az lett, hogy az öcs rugott be, s hivatalomból kifolyólag, kiindítottam az utcára és vittem haza. Már csak azért is haza veztettem, mivel a fején lévő czilinder közös ruházati cikket képezett és az én további expediciomhoz erre igen nagy szükség volt, lévén én a „Közvélemény“ asztaltársaságnak hivatalos tagja. Ott kibiceltem nagy drukok között egy-egy „konstüket“, vagy egy-egy „bandát“. Az asztaltársaság pedig igen

meg volt válogatva. Volt egy helyi alkalmatosságból kiexpediált borbély, egy ur, a ki mindig nyert és fél óra múlva a rendőri őrzárát elől rendesen elszökölt, továbbá két ős jogász és én, a ki a római jus beszédese czéljából kerültem ide. A nyertes fél a nyereségnek megfelelően vendégelt meg bennünket sörrel, borral, konyakkal, vagy azzal, hogy a kártyát a fejünkhez vágta. Hogy ez utóbbi eszlekményre mi szorgalmazta, azt nem sikerült tudnunk soha. A végén pedig ki-ki fölcsapta czilinderét, rágyújtott egy cigarettára és vonult az éj sötét leple alatt tovább egy házzal. Előbbi foglalkozás, utóbbi jelenet és végezetül kisöppörtek onnan is. Jött a hajnal s azzal szó nélkül jobbra-balra, előre-hátra, már ki a hogy tudott menni. Alapszabályaink csak egy pontot képeztek s ez az volt, hogy nappal incompatibilitások leszünk egymással. S ezt hűsögesen meg is tartottuk, már csak azért is, mivel déligáludtunk, ki ágyban, ki priesesen, ki a monostori erdők alatt.

Történt azonban, hogy egy napon a „Közvélemény“ asztaltársaság explodált. A két ős jogász lovizsgázott s elment ügyvédbojtárnak egy pörvesztőhöz. Azt az urat, ki mindig nyert, elszállásolták több hónapra egy magyar királyi kósztházba, holmi jogtalan eltulajdonítás miatt, s a helyi alkalmazásból kifogyott uraság vidékre vonzódott az „Uj világ“ csillagával és üzletet alapított két pár borotvával, ugyanannyi öllóval és egy karosszékkal. Tönkre voltunk téve. Teasék csak elképzelni, hogy egy őszszeszokott kompánia szétoszlik, s hozzá még oly fáj-

dalmas sebet üt a hátramaradottakon, mint a mi igen tisztelt gazember tagtársunk, a ki az én atyai gondozásomra bízott öcsém „csillagával“ szökött meg. Hát nem pech ez. Csak a szerkesztői papirkosarak tudnának számot adni arról a mély veszteségről, mely eltöltötte az én öcsém szívét, a ki font számba gyártotta a rosszabbnál-rosszabb verseket, melyek „tekintettel a gyengébb idegzetűekre“, mind ez ideig nem jelentek meg. Azután meg itt vagyok én, a ki meg voltam fosztyvajegyk főfoglalkozásomtól: a kibezeléstől. Ilyen szomorúságos állapotban sem voltam még s végső elkeseredésemben — könyvet ragadtam és oly elszántsággal magoltam a rex helyzetét, a consensualis contractusokat, meg isten tudja micsoda szörnyű elnevezésre igényt tartó passzusokat, hogy a süket házigazdám kétázer is mentőkért telefonált, abban a hiedelemben lévén, hogy az, a ki tanul, az vagy bolond, vagy örült. Ennek az állapotnak az öcsém vette legnagyobb hasznát, korlátlan ura lévén a közös czilinderünknek és a megrendelt cognacoknak. Nekem már mindegy volt. Én meg voltam bukva, már csak azért is, mert a pillanatnyi pénzzavaramból a „Közvélemény“ segített ki olyan formán, hogy a fizető pénzért becsületsértésért minden adandó alkalommal beakarták perelni, valahányszor rajtam követelte az általam elfogyasztott holmik árát. Na, de mint mindennek, úgy ennek is vége szakadt egyszer. Egy szép juniusi napon az öcsém azzal a diadalmas hírrel lepott meg, hogy letette az érettségi vizsgát, s az én kategorikus kijelentésemre, hogy nem szeretem a rossz tréfát, szó nélkül el-
 mo

szerű keresztülvitel tárgyában fönahagy, t. i. hogy a javaslat Ausztriában is teljesen alkotmányos uton lesz törvényre.

A főrendiháznak e hó 20-án volt első ülése a szünet után. Az ülésre nagyobb számban gyűltek, mint rendszeren, mivel a királyhoz terjesztendő hódoló feliratot tárgyalták. A feliratot, melyet Gyulai Pál szövegezett, a főrendiház eguhanglag fogadta el. Ezután a képviselőháztól átküldött javaslatokat tárgyalták s fogadták el megjegyzés nélkül.

A szerb kormány tudvalevőleg lemondott. Edig még nem határozták el, hogy pártminisztériumot, vagy neutrális kormányt nevezzenek-e ki. Györgyevics Mihály belügyminiszter kísérletet tett egy koalíziós kabinet megalakítására. Ha ez nem sikerül, akkor Györgyevics Vladant bízzák meg liberális haladó kabinet alakítására. A kabinet megalakulása után nagy változások lesznek a hivatalnokok közt. Mint írják, a király ismét teljesen Milán befolyása alá került.

Háromszékvármegye közgyűléséből.

(Vége.)

A nyújtódi körjegyzői kör határozata ellen, a körjegyző fizetése felemelés tárgyában, felelősséget adott be.

E tárgyban felszólaltak Keresztes Ede, szotyori Nagy Károly, Apor János, Kelemen Lajos, Szentiványi Miklós.

Kelemen Lajos tisztiügyész a körjegyzők fizetési szabályzatának meghozatalát tartja szükségesnek s utasítandónak alispánt, hogy tanulmány tárgyává téve a kérdést, egyöntetűség jöhesse létre a jegyzői fizetésekre nézve. A közgyűlés a nyújtódi körjegyző fizetését évi 500 forintban állapította meg.

Kovácszna községnek szintén van jegyző fizetéselemelési ügye. A község megtagadta a fizetéselemelést, mi ellen felelősséget adott be. A közgyűlés a kovácsznai k. jegyző fizetését 600 forintra emelte fel.

Szentábrahámi község községhezul megvásárolt épületes belfelek iránt kötött szerződése jóváhagyott.

A nagyborosnyói körösvízi választás elleni felbontás elutasításával, dr. Tóth Józsefnek megválasztását jóváhagyta a közgyűlés.

tette a lebelégyezett, olvashatatlan aláírásoktól tarkított lepedőt. Első dolgom volt az ablakhoz vinni, s megnézni vajjon nincsen-e abban vakarás? Tiszta, szép érettségi bizonyítvány volt. Olyan bizonyos rossz érzés töltött el, mikor ezt a ténytet konstatáltam. Nem azért, mintha irigyeltem volna, (hiszen én mármög-ameriktem valahogyan ezt a fundamentumot) hanem azon buslakoltam, hogy ime egy férfi, a ki létét a jó utról — kezd okosodni.

Nem volt más hátra, minthogy én is föliratkozom alaposságaim, a mi tekintettel a nyári zivatarokra, meg a vizsgástató tanár reumájára, fényesen sikerült — tudniillik elbuktam, s mivelhogy most telre jár az idő és folyton esik az eső, a reumának pedig az a jó tulajdonsága van, hogyha idült is — reuma és a professzor lábát még mindig kedveli, nem lehetetlen, hogy most sem fog jobban sikerülni, de hát nálunk az a szállóige: „Mindnyájunkat érheti bajcsod”.

Annai bizonyos, hogy jövőre örízkedni fogok a mentor szerepétől, lévén ez roppant haládatlan feladat; mi figura docet!

Jonathan.

Potsa József főispán elnök, az ujonnan megválasztott szolgabírókat, miután a hivatalos esküt letették, a következőképpen helyezte el: Morvai Bélát a közdi, Bedő Bélát az orbai és Koréh Dénesét a sepsi-járási szolgabírószékhez.

A községi költségvetések és számadások Gazda Gyula főszámvevő referádái szerint jóváhagyást nyertek.

A háromszékvármegyei tanítótestület fennállása 25 éves történetének megírására, a közgyűlés által engedélyezett 50 forintos segélyezésért köszönetét fejezte ki.

Altörja községben levő felekezeti iskolának segélyezése tárgyában a községi képviselő testület azt határozta, hogy a segélyezést jövőre csak községi iskolának adja. A közgyűlés felelősséget adott a község által eddig adott segélyt jövőre is megadandónak határozta a felekezeti iskola részére.

Kis Ödön lugosi állami iskolai tanító részére a kért származási bizonyítvány kiadatni határozottatott.

Ilyofalva község részére adósság ellen perelési engedély adatott.

Kisborosnyó által, a létrejött szerződés postahivatalhoz való hozzájárulási költségekre nézve, jóváhagyást nyert.

A vármegyei gazdasági bizottság költségelirányzata jóváhagyást nyert és az állami segély kérelmezése végett alispánnak kiadatott.

Nyújtódi község erdőjének eladása iránt Ince Balázs indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a község határozata jóváhagyassék azon feltétel mellett, hogy a faállomány erdőszetileg becsültessék meg és árverezésen értékesíttessék. Megelőzően azonban az erdészeti szakbizottság véleménye kikérendő.

Sepsi-Szentgyörgy város képviselője által „Sugás” fürdőre nézve alkotott szabályrendelet, továbbá a városi rendtartásról alkotott szabályrendelet jóváhagyást nyert.

A tárgysorozat befejeztével elnök a közgyűlést eljenzés között bezárta, köszönetét fejezve ki a higgadt tanácskozáért.

Fővárosi levél.

1897. okt. 19.

Budapest színházi életében nevezetes változásokot jelez ez a hét. A népszínház igazgatót cserélt, s a régi regime új színház élére állott. A Népszínház új érája elé, minden eddigi jelből ítélve, teljes bizalommal és nagy várakozásokkal nézhetünk. Porzolt Kálmán, az új igazgató az ő programbeszédében olyan elveket hangoztatott, a melyek a tizenhat évi slendrián gazdálkodás alatt hihetetlenül alacsony színvonalra süllyedt színházak igazi renaissance-át hirdetik. És az első előadás, a melylyel az új vezetés beköszöntött, ezeknek az elveknek megvalósítására irányuló komoly eltökéltségnek máris észrevehető nyomait mutatta. A magyar népszínmű kultiválására hivatott színpadról igazi magyar népelet szele csapott a nézőtérre. Az a levegő, a mely tizenhat éven át valóságos megposhadt a kánkán és egyéb idegen ledérség uralma alatt, mintha új ózonneménységet kapott volna az új, ambioziózus igazgató hazafias lelkesedésében, tudásában, izlésében és energiájában. A kaszszán kívül minden egyéb érdekéről megfeledkező, rideg üzleti szellem, ugylátszik végképen kiköltözött a ke-repesi-uti muzsahajlékből és helyet adott az igaz művészet, a magyar művészet kultuszának. A kö-zönség lelkesedéssel méltányolta ezt, az örvendetes faktumot és meleg ovációkkal valóságos ünneppé tette a szombati előadást.

Ugyanakkor egy új csarnokot avatott fel ugyan az a cég, a melynek tizenhat éves uralma a Népszínházban lejárt. A cég megváltoztatta a nevét, de

azért a régi maradt. És, ugylátszik, kalmárszelleme is megmaradt a réginek. Magyar színház nak keresztelte el az új vállalatot és felszentelte egy idegen, sikamlós operettel, a melynek obszczen volta felülmúlt mindent, a mit eddig ebben a nemben budapesti színház, vagy orfeum produkált. A megnyitó előadás publikuma megdöbbenve kérdezte: Magyar színházban vagyok? Ha igazán magyar, akkor mi a magyar benne?

Talán a silány előadás? Hiszen ennél magasabb színvonalat képvisel a vidéken akárhány magyar színház. Ez nem magyar és nem színház, hanem hamis cég alatt dolgozó üzleti vállalat, a mely megtévesztéssel kompromittálja a magyar szí-nészetet.

Hát hiszen örvendetes dolog volna egy ötödik fővárosi színház, a mely tisztára a magánvállalkozásnak köszöni a létét, úgy mint ezt a alapítók és családí lapjaik hangoztatni szeretik. Csakhogy ne legyen az a színház csak magánvállalat, hanem álljon a magyar művészet, a magyar kultura szolgálatába, legyen igazán magyar színház és akkor, de csak akkor örvendeni fog velünk együtt mindenki, ha mint vállalat is virágozni fog.

Rendelet.

A korosmákban és vendéglőkben kimérésre és mérték gyanánt használt poharak és palaczkok helytelen ürtartalma miatt számos panasz merülvén fel, ezennel elrendelem, hogy a vendéglőkben, korosmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt palaczkok és poharak kizárólag hivatali elődömnök 1891. évi január 6-án 80357--1890 sz. a. kiadott rendeletében foglalt kellékek alapján mérték hitelesítési koronabélyeggel hitelesítve használtathatnak, mely utóbbi rendeletben fel- emlitett felülmérték szabatosabb értelmezése érdeké- ben pótlásképen rendelem, hogy annak 4-ik és 6-ik bekezdésében minimumként megállapított 3 czm-, illetve 15 czm. távolság a mértékjelzés vonása és a palaczk, illetve a pohár szája közt maximumként legfeljebb oly nagy legyen, hogy a jelzés és az edény szája közt levő térségben 0-07 liternél több ne fér- hessen el.

Kivételt képeznek a szabály alól a termelők részéről budugaszók, lepecsételt, illetőleg egyéb alkalmas módon marandólag elzárt állapotban forgalomba hozott finom borral töltött palaczkok, vala- mint az ivópoharak, melyek palaczkok mellé (ser- vice gyanant) adatnak.

A volt földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek 1876. évi 2162 számú rendeletét jelen- intézkedésem folytán hatályon kívül helyezem.

Jelen rendeletem 1899. évi január 1-én lép életbe.

Az ezen rendelet ellen vétők kihágást követnek el és Magyarországon az 1879. évi XL. t. cz. 136. §-a, Horváth és Szlavonországon pedig az ottani jelenleg fennálló törvényes szabályok szerint bünte- tendők.

Budapest, 1897. augusztus 21-én.

A miniser helyett:
Csörgő s. k.
Államtitkár.

Irodalom.

Szalay-Baróti-féle „Magyar Nemzet története” egyre halad (Wodianer F. és fia kiadásában Budapest). A most szétküldött hetvenedik fü- zettel a nagy diszmunka már negyedik kötetének majdnem felét érte el. Benne tárgyalatik folytató- lagosan Mária Terézia uralkodása s különösen a nagy Friggyessel viselt öröklési háborúk egész lán- czolata, úgy azonban, hogy a váltakozó szerencsájü

Gräf J. és T^{sa} ékszerészek, arany- és ezüstművesek Brassó, Klastrom-utca 3 sz. (Üzletvezető Gräf, ki több éven át ez állásban volt a Resch Adolf cégnél.) Ajánlják a n. é. közön- ségnek ékszer, arany- és ezüst áruk dus raktárát, valamint chinai ezüst áruk nagy raktárát is. (Berndorf.) — Új megrendelések, aranyozások, ezüstözések, javítások, metszések azonnal és ócsón. — Jutányos árak. Solid áruk, jótállás mellett.

hadjáratok leírása között egyes elrendezésben velevan fűzve a monarchia kül- és belpolitikájának a beható ismertetése, szakadatlan vonatkozásokkal Magyarországra, melynek az időben egy tekintetben döntő szerepe volt a nagy királyné s dinasztíája sorsának eldőlésében. Az illusztrációk az akkori szerepvivőket mutatják be nagy számmal, a külön műmelléklet pedig a gyermek József főherceget ábrázolja magyar díszben lovon ülve s magyar kísérettől körülvéve. A szövegben elhelyezett képek a következők: Battyányi Károly gróf tábornok, Huszár főtitkár, Eszterházy József gróf, Mária Terézia királynő arcképe, Kaunitz Venczel, Erzsébet császárné, Károly főherceg, Batthányi Lajos gróf nádor, Bartenstein János Kristóf báró, Frigyes porosz király idősb korában Daun Lipót gróf tábornok, Mária Terézia rend, Nádasdy Ferenc gróf idősb korában.

„Az 1848-49-iki Magyar Szabadságharc története” című nagy munkából most jelent meg a 90-ik füzet, melyben Gracza György Battyányi Lajos gróf és az aradi vértanuk szívrázó drámáját mondja el több új adat felhasználásával. A füzet egykorú képei ezek: Kufstein vára. Az október 6-iki vértanuk első gyászjelentése. Lefűrészt darabok az aradi vértanuk bitófájából, Uthyka Antal, az aradi vértanuk főporkolábja. Az agyonlövés helye az aradi vársáncban, Sujánszky Euszták, az aradi vészthely mostani megjelölése, Kiss Ernő, Schweidel, Dessewffy és Lázár Vilmos agyonlövésének 1849 október 6-án.

A nagyszabású munka, mint látjuk, immár befejezéséhez közeledik. A kivégzések után még csak egy rövid fejezet az emigrációról: s kész leendő hatalmas négy kötet. Megrendeléseket az egész munkára, ugyancsak az egyes füzetekre elfogad a kiadó cég. Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) és. kir. udv. könyvkereskedése Budapest, Andrássy ut. 21. szám.

„Magyar Kritika.” E cím alatt havonként kétszer megjelenő kritikai folyóirat indult meg Benedek Elek szerkesztésében. Ő, és mellette egy szerkesztő bizottság adja ki a folyóiratot, mely a tudomány és irodalom minden ágát felölelő kritikai közleményeket tartalmaz. Manapság, midőn a könyvek ugyyszólván minden kritikai ellenőrzés nélkül jelennek meg, nagy szükség van egy komoly kritikai újságra, s a Magyar Kritika, első számából ítélve, annak az újságnak látszik, melyre régóta vár író és közönség. A szerkesztőbizottság tagjai kívül (Áldásy Antal, Balassa József, Heltai Ferenc, Nyári Sándor, Földes Géza, Lázár Béla, Roboz Andor, Juba Adolf) a legjelentősebb szakírók munkatársai a Magyar Kritikának. Az első számban magvas kritikákat olvasunk történeti, jogi, orvostudományi, nyelvészeti, néprajzi stb. művekről, s több szépirodalmi munkáról. Benedek Elek szép, komoly hangú bevezetője után vagy harmincz könyvről van nagyobb-kisebb bírálat a következők tollából: Balassa József, Márkus Dező, Heller Ágost, Lázár Béla, Áldásy Antal, Juba Adolf, Fodor Ármán, Roboz Andor, Zlinszky Aladár stb. A kritikai közleményeket nagy gondnal szerkesztett bibliográfia zárja be, mely a lapnak állandó rovata. A magyar kritika előfizetési ára egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest, Wesselenyi-utca, 31.

CSARNOK.

Jámbor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

— 120 —

Téns Szerkesztő Ur!

Olvastam a téns szerkesztő ur becses újság-lapcskájában, hogy az veres tollasok esméig lapot szándékoznak cselekedni. Az Isten segítse. Műk és úgy, mint kántor komám s Móricz zsidó orvost örvendünk neki, met há' akármint mond es a világ, az embernek jól esik, ha olvashattya, hogy mindegyik numerusban valamikj felebaráttyának az bört jól kiporolják, met há' mire es vóna jó az ellenzéki újság, hanem arra, hogy mindetig üssön valakit. Persze az kormánypárti újságok nem bántanak senkit s aszt es mondgyák rólik, hogy üresek, ninesen bennük semmi, de mán az verestollas lap az mindetig érdekes, met ott mindnyá-mindnyá nagy mosást rendeznek. Azét hát summa summárum, nagy

szükség vagon az verestollas újságra. Tegyük fel példának okáét, ha az jegyző ur egy küsnég le-szamarazza Pakucs Kárujt, minekutána az minden fertájban felfordítja az falu házát az adófizetés mán, hátesztet a közigazgatási erőszakos-ságot kipanaszolja el, ha nem az ellenzéki újság s ha pedéglen Május Pisti részeg fejvel az alszegi bánatos pallónál nyakig esik az sárba, ki énekelné meg az „Ázsiai állapotokat”, ha nem a veres tollas lap. Osztán ki magyarázná meg az népnek, hogy mi az a valuta, a budget, az indemnity, a kartell, a quotas több efféle szép hangzású dolog s ki mondaná el, hogy ezek mind arra valók, hogy az népet es nemzetet nyomorgas-sák véllük s ki hitelné el asztot, hogy az téns gubernium 30 esztendőtl fogvást egyebet sem csinál, mint az hazát elárulja s a népet nyomoruságba hajtsa s ha mindennek dacára országunk még es csudálatos módon halad előre s ha az egész világ bámulva tekint reája, ennek mán csakugyan nem az ellenzék az oka, met há' abban ők nem hibások, hogy minden úgy nem történik, mint ők akarják s ha nem hátra, hanem előre haladunk. Egy szó, mint száz, mán elég idejig éltünk jó békeségben, legyen mán egy küs zavar es, met há' meg vagon írva, hogy zavarosban jobban lehessen halászni. Addég es, mig veres tollas újság bekövetkeznék s az szent haza meg lenne mentve, kántor komám innánk egy oseppeit.

Kárbahágó, 1897. okt. 17.

Maradtam
tisztelőtel és becsülettel
Jámbor Están,
egyházi és harangkészlő

Ujdonságok.

— Milyen időnk lesz? A budapesti meteorolgiai intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi napokban hűvös, borús, esős idő várható.

— Időjárásunk hirtelen esőre vált. Szombaton reggel beköszöntött az esőzés, melynek vége a mi időjárásunk szerint, nagyobb hősiüledés s esetleg egy kis friss hó is lehet.

— Átköltözött posta. A kézdívárshelyi postahivatal mult szombat óta helyet esorélt. Jelenleg a Jancsó Mózes-féle házban a piacz ószaki felében van elhelyezve.

— A gazdaközönség figyelmébe. Ismételten felhívjuk a közönséget, hogy a kinek jövő évre tót munkásokra vagy eselédre van szüksége, ezt a kézdívárshelyi rendőrkapitányi hivatalnál e hó végéig jelentse be.

— Esküvő. Háromszék megyénk szülőtte kézdizsentléleki Péterffy István, gyulafehéri m. kir. adótiszt folyó hó 11-én tartotta esküvőjét a legszükebb családi körben Székely-Udvarhelyen Gáspár Veronika kisasszonnyal, Gáspár Balázs főgymnáziumi tanár szeretetre méltó hugával. A polgári kötet: Kassay F. Ignác udvarhelyi polgármester végezte, mely után az egyházi áldást a menyasszony bátyja Gáspár János kádicsfalvi, plebános, a kádicsfalvi plebániai templomában adta rájuk. A násznagyi tisztet Gáspár Balázs a menyasszony bátyja teljesítette sok szeretettel és nemessé indulattal. Esküvő után kedélyes lakoma volt Gáspár János plebános házában, melyen számos lelkes tósz hangzott el az új pár boldogságára. Esküvő után az új pár Gyulafehérvárra utazott Szerencsét kívánunk az új párnak!

— 18.000 forintos sikkasztás. Budapesten okt. 21-én a hüvelyes veteményeket hantoló Hungária-gyárigazgatója Jónás Lajos 18.000 forintot sikkasztott. Állásától azonnal felfüggesztették. A ro-vancsolás folyik.

— Általánosan tudott dolog, hogy minden-nemű köhögés és tüdőbajnál a csukamájolaj az egye-düli és biztos szer, melyet az orvosi kar különösen azóta kezd ismét a gyakorlatba bevenni, amióta Zoltán Béla fővárosi gyógyszerész a már minden gyógy-szertárban kapható teljesen szag és íz nélküli Zoltán-féle csukamájolajat forgalomba hozta.

— Új osztálysorsjáték. A kis lottó ez év október havában megszűnt és a nagy magyar kir. szabalmazott osztálysorsjáték által helyettesítették. Más államokban léteznek már ilyenek és csak Ma-

gyarországban hiányzott ilyen szolid és dus esélyű lottó. Körülbelül 5 hónap alatt 6 osztályban 100.000 sorsjegy 50.000 nyereménnyel húzatik és a sorsorlá-sra fordított tőke tizenhárom millió egyszáz hatvan ezer korona, melyből a legmagasabb nyeremény a legszerencsésebb esetben egy millió korona. Török A. és Társa főelárlásitók az I. osztály sorsjegyeit, melynek húzása november 11. és 12-én biztosan megtörténik, szétküldik és pedig egy teljes sorsjegy ára 6 frt — egy fél 3 frt — egy negyed 1 frt 50 kr. egy nyolczad 75 kr. A húzás a kormány felügyelete alatt történik. Bárki bizalommal fordulhat Török A. és Társa céghez Budapest, vácsi-körut 4-8. szám alatt.

— Nyilvános-köszönet Wilhelm Ferencz gyógyszerés urnak, mint az elavult csusz és köszvény elleni vértisztító-thea feltalálójának Neunkirchenben (Alsó-Ausztria). A vért tisztítja úgy a köszvényes, mint csuzos bántalmakban. Ha tehát itt a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert első sorban kötelességemnek ismerem neunkirchenei Wilhelm gyógyszerész urnak legbensőbb köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatért, a mely-lyel az ő vértisztító-theája az én fájdalmas csuzos szenvedéseimben reám hatott, másodsorban pedig azért, hogy hasonló hajban szenvedőknek figyelmét e theára felhívjam. Nem vagyok képes leírni azon szenvedő fájdalmakat, melyeket 8 éven keresztül minden időváltozás alkalmával tagjaimban kiállottam, a melytől sem gyógyszer, sem a bécsi fürdön használt kónes fürdés nem volt képes megmenteni. Álmatlanul hánykódtam ágyamban éjjelenként kereszttül; étvágyam nagyban csökkent; egész valóm szomorú kinézést öltött magára és egész testierőm megfogyatkozott. Ezen vértisztító theának 4 heti használata után azonban fájdalomaitól nemcsak teljesen megmenekültem, hanem jelenleg is — miután már 6 hete, hogy nem használok — teljesen ment vagyok és egész testi erőm megjavult. Nagyon meg vagyok győződve, hogy mindenki, ki hasonló szenvedésekben ezen theát veszi igénybe: Wilhelm Ferencz urat áldani fogja. Kiváló tisztelettel Streifeld Butschin grófnő, főhadnagy neje.

Rövid hírek.

A Munkácsy Mihály betegségéről érkezett ag-gasztó hírek — mindenki öröme — nem bizonyul-tak valónak. A gyógyintézet igazgatója, hol Munkácsyt ápolják, nyilatkozatot közölt, melyben azt írja, hogy a mesternek nem voltak örgöngési rohamai és katasztrófától ez idő szerint nem tart Munkácsy mindennap megteszi rendes sétáját és jó-üzien eszik. A brüsszeli nemzetközi kiállítást, a belga király s az egész udvar jelenlétében, e hó 21-én zárták be. Párisban kipróbálták a villamos bérko-sit s az eredmény jóval fölülmulta a hozzá fűzött várakozást. A villamos bérkoosin egy óra alatt nyolcz-van kilométernyi utat tettek meg, holott csak het-venre számítottak. Legközelebb 25-30 ilyen bér-koosit bocsátanak a közönség rendelkezésére. Wind-sorban okt. 16-án nagy tüzvész pusztított. Három-ezer ember lett hajléktalan s elégett Anglia legré-gibb temploma a Kingó College is. A Fiumében elsüllyedt Ika hajó szerencsétlenei közül ismét ki-fogtak egyet. A halottól csakhamar megállapították, hogy Sirola Antonio, matrózlegény. Az Ika elve-szettjei közül eddig tizenhözven kerültek felszínre.

Nyiltér.)*

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig mé-terenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-se-lyem 55 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koc-kázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban. a. t.) a megrendelt árak postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldik Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba czimezett levelek 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*E rovat alatt közölttekért felelősséget nem vállal a szerk

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kézdivásárhelytől a Nemzeti szálló 1 szám alatt szeptember hó 5-től kezdve

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitok, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágban elvállalok.

Rendelés minden vasárnap reggeltől estig Kézdi-Vásárhelyen. Sürgős esetekben más napokon Kovásznán.

Dr. Morvay István

egyetem- és orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

125 15—*

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

* PORTLAND CEMENTJÉT *

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelytől kapható: K. Császár József urnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula urnánál.

22 35—48

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitós-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőny-tartók, tükrök, toilett-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(89 23—100)

Hirdetések

lapunk kiadói hivatalában vétet-

nek fel.

A „THE GRESHAM” ANGOL ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Londonban

(alapított: 1848. évben)

folyó évi szeptember hó 1-étől kezdve életbe léptette az új

Jelzálog-kölcsön biztosítási módozatot,

a mely lehetővé teszi minden föld, vagy házbirtokosnak, a kinek ingatlana jelzálog-kölcsönrel van terhelve, hogy egy ilyen jelzálog-kölcsön biztosítás megkötése által, csekély díjfizetés ellenében családjának azon kedvezményt biztosítsa, hogy azon esetben, ha ő a kölcsön törlesztési időtartama alatt bármikor meghalna, a jelzálog-kölcsönrel megterhelt birtoka **tehermentesen** maradjon a családnak.

Ilyen jelzálog-kölcsön biztosítás megkötése által egy igen csekély évi díj ellenében azon kötelezettséget vállalja magára a társulat, hogy a szerződő félnek a kölcsön-törlesztési időtartamon belül bármikor beálló halálakor, a birtokot még terhelő jelzálog-kölcsön összeget az illető kölcsönadó pénzügyintézetnek azonnal visszafizeti és a családot a tehermentes birtok élvezetébe juttatja.

Ezen biztosításnak megkötésénél teljesen mindegy, hogy a kölcsön mostani avagy régibb követül, mivel az évi díj csak a még hátralevő időtartam alapján számítatik.

A feltételek világosak és mindenki által könnyen megérthetők. — A felvételi eljárás semmiféle nehézséggel nem jár.

Részletes fölvilágosításokkal szolgál:

a „The Gresham” angol biztosító társaság

Jelzálog-kölcsön osztályának erdélyrészi vezérképviselője

Szepessy Lajos,

Kolozsvárt, Trencséntér 1 sz., (saját ház.)

(162) 4—12

Ny. líj. Janosó Mózesnél K.-Vásárhelyen

I. magyar királyi szabadalmazott

OSZTÁLY SORSJÁTEK.

Huzás november 11-én.

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 nyereményének
jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játéktér
9. §. szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása
a következő:

Nyeremények	Korona
1 á	600,000
1 „	400,000
1 „	200,000
2 „	100,000
1 „	90,000
1 „	80,000
1 „	70,000
2 „	60,000
1 „	40,000
5 „	30,000
1 „	25,000
7 „	20,000
3 „	15,000
31 „	10,000
67 „	5,000
3 „	3,000
432 „	2,000
763 „	1,000
1238 „	500
90 „	300
31700 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40

50000 nyeremény és jutalom 13.160,000 kor.

összegeben, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztály-sorsjáték által pótolatik. Németségben ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladtak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100,000 és **50,000**
eredeti sorsjegyből és pénznyereményből.

A nyertes esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mind-nki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mollette álló nyeremény jegyzékéből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első huzáshoz:

6 frt egy egész eredeti sorsjegy
3 „ egy fél „
1.50 „ egy negyed „
0.75 „ egy nyolczad „

A huzások a fővárosi vígadó épületben nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A huzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben előrujtok vagy utánvételt, vagy az összeg postautalványai beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonban feljegyezzük és vevőink minden egyes huzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket a huzásnapjáig november hó 11-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a magyar királyi szabad. osztály-sorsjáték főelárúitói,

**BUDAPEST, Váci körút
4. P. szám.**